

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-7Sa/77/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1021201446
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Juraj Marko
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:1021201446.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave, sudcom: Mgr. Jurajom Markom, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX B., zastúpeného advokátskou kanceláriou Q.B.F. VYRVA, s.r.o., so sídlom Mierová 48/B, 821 05 Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.07.2021, takto

rozhodol:

I. Správny súd v Bratislave rozhodnutie Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ústredie, číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 20.07.2021 z r u š u j e a vec vracia tomuto orgánu verejnej správy na ďalšie konanie.

II. Správny súd v Bratislave p r i z n á v a žalobcovi právo na náhradu trov konania. Po právoplatnosti tohto rozsudku súd rozhodne o výške náhrady trov konania samostatným uznesením.

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania

1. Sociálna poisťovňa, ústredie, ako prvostupňový orgán, rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 03.05.2021 (ďalej ako „prvostupňové rozhodnutie“), zamietla žiadosť žalobcu o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca v zákonom ustanovenej lehote odvolanie.

2. Napadnutým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.07.2021 žalovaná prostredníctvom generálneho riaditeľa odvolanie žalobcu zamietla v celom rozsahu a prvostupňové rozhodnutie potvrdila. V odôvodnení žalovaná uviedla, že účastník konania je od 2. septembra 2012 poberateľom invalidného dôchodku, ktorý mu bol priznaný právoplatným rozhodnutím žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 23. októbra 2015 (ďalej ako „rozhodnutie o invalidite“) podľa § 70 ods. 2, § 82 a § 114 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej ako „zákon o sociálnom poistení“), pričom za invalidného bol uznaný na základe posúdenia jeho zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava (ďalej ako „posudkový lekár“) v rámci zisťovacej lekárskej prehliadky dňa 5. októbra 2015 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a jeho invalidita vznikla v čase, kedy bol nezaopatreným dieťaťom. Presný dátum vzniku invalidity nebol posudkovým lekárom na zisťovacej lekárskej prehliadke určený, avšak žalovaná uviedla, že dátum odkedy bol priznaný invalidný dôchodok účastníkovi konania na základe tohto posudkového záveru o invalidite, bol určený v súlade so žiadosťou účastníka konania o invalidný dôchodok zo dňa 5. októbra 2015 a v súlade s § 114 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, t.j. od 2. septembra 2012. Žalovaná zároveň dodala, že rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14. marca 2018 účastníkovi konania zvýšila od 17. januára 2018 invalidný dôchodok, nakoľko podľa posudku

posudkového lekára zo dňa 17. januára 2018 je účastník konania od tohto dátumu invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %.

3. Účastník konania požiadal o priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, resp. o zvýšenie invalidného dôchodku neformálnou žiadosťou zo dňa 16. marca 2021 z dôvodu, že si doplatil poistné na dôchodkové poistenie podľa § 142 ods. 3 písm. d) tohto zákona, čím získal obdobie dôchodkového poistenia od 1. septembra 2010 do 31. augusta 2011, zhodnotiteľné pre nárok a pre určenie sumy invalidného dôchodku. Žalovaná túto žiadosť zamietla, pričom poukázala na skutočnosť, že zákon o sociálnom poistení nevyklučuje, aby nezaopatrené dieťa, ktoré je povinne alebo dobrovoľne dôchodkovo poistené, nemohlo byť poberateľom invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 tohto zákona, resp. neustanovuje, že nezaopatrenému dieťaťu môže vzniknúť aj nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 2 tohto zákona, aby však nezaopatrenému dieťaťu mohol súčasne vzniknúť aj nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1, musí mať už v čase posudzovania zdravotného stavu aj status poistenca. Čo podľa žalovanej znamená, že ak fyzická osoba, ktorej invalidita vznikla podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, dodatočne doplatí poistné na dôchodkové poistenie podľa § 142 ods. 3 tohto zákona až po posúdení zdravotného stavu, nezíska späť status poistenca na účely posúdenia invalidity aj podľa § 70 ods. 1 tohto zákona. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala aj na právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. február 2018 sp. zn. 7So/72/2016, z ktorého vyplýva, že „rozhodujúcou skutočnosťou pre priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je tá skutočnosť, či v čase vzniku invalidity podľa lekárskeho posudku žiadateľ o dôchodok splnil podmienku poistenca.“

4. Žalovaná ďalej konštatovala, že skutkové zistenia v danej veci potvrdzujú, že ku dňu vzniku invalidity účastník konania ako žiadateľa o dôchodok nespĺňal podmienku poistenca, a preto dodatočné zaplatenie poistného účastníkovi konania ku dňu vzniku invalidity status poistenca nenavrátilo. Takýto postup podľa žalovanej nie je možné považovať voči účastníkovi konania za diskriminačný, nakoľko práve opačný postup by bol diskriminačný voči iným poistencom. Pretože invalidita vznikla v čase, kedy bol účastník konania nezaopatreným dieťaťom, nemal status poistenca, bol v rámci pojmológie zákona o sociálnom poistení fyzickou osobou, podľa žalovanej nie je možné nárok na invalidný dôchodok posudzovať podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, a pretože poistné bolo zaplatené dňa 19. marca 2021, ani dodatočným doplatením poistného na dôchodkové poistenie nevznikol účastníkovi konania späť status poistenca. Z tohto dôvodu nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nevznikol, nakoľko v čase zisťovacej lekárskej prehliadky dňa 5. októbra 2015 nebol účastník konania poistencom, bol posudzovaný a uznaný za invalidného ako fyzická osoba, a preto ani posudkový lekár nemohol posúdiť jeho zdravotný stav na účely § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, teda ako poistenca. Žalovaná zároveň uviedla, že získanie obdobia dôchodkového poistenia dodatočným doplatením poistného nemá vplyv ani na nárok a určenie sumy invalidného dôchodku priznaného podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, nakoľko nárok na tento druh invalidného dôchodku nie je podmienený splnením podmienky potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia a jeho vznik je viazaný najskôr na deň dovŕšenia 18. roku veku. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala aj na rozsudok sp. zn. 4So/28/2009 zo dňa 31. mája 2010, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že „nový systém sociálneho poistenia je založený zásadne na výkone zárobkovej činnosti a na platení poisteného. Dávky z neho poskytované plnia predovšetkým funkciu náhrady straty príjmu z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti.“ Podľa žalovanej systém sociálneho poistenia však pamätal aj na tie fyzické osoby, ktoré nemohli vzhľadom na svoj zdravotný stav a s tým súvisiaci vznik invalidity vykonávať zárobkovú činnosť, a to práve ustanovením § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, ktorého účelom je neodoprieť fyzickej osobe, ktorá nemá status poistenca, nárok na invalidný dôchodok, ak invalidita vznikla v čase nezaopatrenosti dieťaťa.

5. Žalovaná s poukazom na § 73 ods. 3 zákona o sociálnom poistení ďalej uviedla, že fyzickým osobám uvedeným v § 70 ods. 2 tohto zákona, ktoré majú percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa neurčuje priemerný osobný mzdový bod z vymeriavacích základov získaných v rozhodujúcom období, teda pred splnením podmienok nároku (invaliditou), ale je pre ne zákonom jednotne stanovená hodnota osobného mzdového bodu 0,67. Výpočet sumy invalidného dôchodku fyzickej osobe preto nevychádza z výkonu skutočnej zárobkovej činnosti, ani ňou získaného obdobia dôchodkového poistenia. Podľa žalovanej teda dodatočné doplatenie poistného nemá vplyv na výšku invalidného dôchodku ani preto, že suma invalidného dôchodku je určená podľa § 73 ods. 3 zákona o sociálnom poistení a podmienka získania potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia sa

považuje za splnenú. Žalovaná zároveň dodala, že dodatočným zaplatením poisteného na dôchodkové poistenie za obdobie od 1. septembra 2010 do 31. augusta 2011 účastník konania získal obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 5 zákona o sociálnom poistení v rozsahu 365 dní, ktoré mu bude zohľadnené pri posudzovaní nároku na starobný dôchodok, resp. nárok na predčasný starobný dôchodok a určenie jeho sumy, pričom zároveň odo dňa priznania invalidného dôchodku získal účastník konania aj obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 4 zákona o sociálnom poistení, t.j. obdobie poberania invalidného dôchodku.

6. Záverom žalovaná konštatovala, že účastník konania v rámci odvolacieho konania nepredložil žiadne dôkazy, ktorými by sponchybnil správnosť posúdenia jeho nároku na invalidný dôchodok, postup žalovanej pri posúdení tohto nároku účastníka konania bol správny a dôvody napadnutého rozhodnutia majú podklad v príslušných zákonných ustanoveniach, na základe ktorých bolo v danej veci rozhodnuté. Na základe vyššie uvedeného žalovaná po zhodnotení spisovej dokumentácie dospela k záveru, že odvolanie účastníka konania nie je dôvodné, a preto toto zamietla v celom rozsahu a potvrdila napadnuté rozhodnutie.

II.

Žaloba

7. Správnu žalobou zo dňa 31.08.2021, doručenu Krajskému súdu v Bratislave v ten istý deň, sa žalobca domáhal prieskumu zákonnosti a zrušenia rozhodnutia č. 940 728 6504 0 zo dňa 20.07.2021. Žalobca v danej veci uviedol, že dňa 18.03.2021 na Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava vykonal úkon dodatočného zaplatenia poisteného v súlade s § 142 ods. 3 písm. d) zákona o sociálnom poistení, pričom následne dňa 19.03.2021 fyzicky zaplatil poistné prevodom peňažných prostriedkov na účet Sociálnej poisťovne, a zároveň dňa 24.05.2021 podal žiadosť o priznanie nároku na invalidný dôchodok podľa ust. § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

8. Žalobcovi bolo vo veci uplatneného predmetného nároku doručené prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie, ktorým predmetný nárok nepriznal a žiadosť zamietol. Proti prvostupňovému rozhodnutiu žalobca podal odvolanie. Dňa 20.07.2021 bolo žalobcovi doručené rozhodnutie žalovanej č. XXX XXX XXXX X D. dňa 20.07.2021, ktorým došlo k zamietnutiu odvolania žalobcu a potvrdeniu prvostupňového rozhodnutia.

9. Žalobca uviedol, že rozhodné tvrdenie žalovanej, na základe ktorého zamietla nárok žalobcu na invalidný dôchodok podľa ust. § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, nie je podporené žiadnym ustanovením zákona a ani žiadnym relevantným argumentom, ktorý by nepochybne ustálil titul, pre ktorý žalovaná takto postupovala a vydala napadnuté rozhodnutie. Podľa žalobcu v tomto skutkovom prípade je potrebné rozhodnúť o tom, či žalobcom vykonané zaplatenie poisteného na dôchodkové poistenie za obdobie nachádzajúce sa v intervale od dovŕšenia 16. roku veku do dňa vzniku invalidity, má taký právny následok, že je obdobím poistenia na dôchodkové poistenie. Ak je obdobím dôchodkového poistenia, je ho podľa žalobcu potrebné zohľadniť pri rozhodovaní o splnení podmienok nároku na invalidný dôchodok podľa ust. § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

10. Žalobca ďalej uviedol, že aj sama žalovaná uznáva, že aj osobe, ktorej vznikne invalidita práve v dobe nezaopatrenosti môže vzniknúť nárok na invalidný dôchodok, ak je dôchodkovo poistená v potrebnom rozsahu tak, ako je to aj v prípade žalobcu. Avšak následne bez akéhokoľvek právneho dôvodu popiera, že by žalobca mal po dobu zaplateného dôchodkového poistenia postavenie dôchodkovo poistenej osoby, a zároveň popiera že obdobie za ktoré žalobca zaplatil poistné je obdobím dôchodkového poistenia, a to aj napriek jasnému vymedzeniu troch ustanovení zákona o sociálnom poistení (§ 6 ods. 2, § 60 ods. 5 a § 142 ods. 3). Akékoľvek úvahy žalovanej o tom, že by za obdobie, za ktoré si žalobca dodatočne zaplatil poistné nemal postavenie poistenca, narážajú nielen na vyššie tri zákonné ustanovenia, ktoré vo vzájomnej súvislosti mu takéto postavenie priznávajú, ale narážajú aj na potrebu vysporiadania sa so sumou zaplateného poisteného.

11. Podľa žalobcu žalovaná nesporne pozná aj judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý vo svojom rozhodnutí sp. zn. 9So/127/2009 vyjadruje právny názor o tom, že aj nezaopatrenému dieťaťu môže vzniknúť nárok na invalidný dôchodok podľa ust. § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

Aj napriek tomu však žalovaná svojvoľne a bez zákonného titulu upravuje toto pravidlo potvrdené aj v súdnej praxi a dopĺňa ho o svoje vlastné mimo zákonné pravidlá, ktoré sú v rozpore s uvedenými ustanoveniami a uvádza, že poistné zaplatené v súlade s ust. § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení nie je obdobím dôchodkového poistenia, a zároveň počas tohto obdobia žalobca nemá postavenie dôchodkovo poistenej osoby, čo je podľa žalobcu ad absurdum a znamená, že úkon, ktorý smeruje ku vzniku poistenia a postaveniu poistenca vlastne tieto následky nespôsobuje, avšak samozrejme zaplateniu poisteného bez jeho právneho následku sa žalovaná nebráni.

12. Žalobca zároveň uviedol, že kým s poukazom na ustanovenia o osobnom rozsahu dôchodkového poistenia do okamihu dovŕšenia 16. roku veku, nikto nemôže nadobudnúť postavenie dôchodkovo poistenej osoby, pretože má trvať povinná školská dochádzka, po dovŕšení tohto 16. roku okrem iného uvedené ust. § 142 ods. 3 písm. d) zákona o sociálnom poistení umožňuje takéto postavenie nadobudnúť v dôsledku zaplatenia poistného na dôchodkové postenie dodatočne za konkrétne špecifikované obdobie. Žalobca pre úplnosť dodal, že dňa 13.10.2011, kedy mu vznikla invalidita, mal viac ako 17 rokov, a preto od dovŕšenia 16. roku veku do okamihu jeho invalidity trvalo obdobie viac ako jedného roka, kedy postavenie poisteného nadobudnúť mohol a aj nadobudol v súlade s ust. § 142 ods. 3 písm. d) zákona o sociálnom poistení.

13. Žalobca záverom dodal, že nestavia právny záver o trvaní svojho právneho nároku na invalidný dôchodok podľa ust. § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení na bezobsažnom tvrdení, ani na ustálenej judikatúre krajských súdov a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, hoci by to mohol bez obáv urobiť, ale svoj nárok právne zakladá na konkrétnych ustanoveniach zákona o sociálnom poistení (§ 6 ods. 2, § 60 ods. 5 a § 142 ods. 3), ktoré priamo vznik jeho postavenia ako poisteného a trvanie jeho poistenia plynúce z dôvodu postavenia poisteného aj z titulu spätného zaplatenia poistného ustanovujú. Napriek tomu žalobca v danej veci poukázal najmä na aktuálny rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sk/18/2018 zo dňa 26.06.2019, ktorý uvedený právny názor žalobcu podporuje. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca v danej veci navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne a prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie a vec vrátiť Sociálnej poisťovni, ústredie na ďalšie konanie.

III.

Konanie pred správnym súdom

14. Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 04.11.2021 uviedla, že sa pridrižiava skutkových a právnych dôvodov uvedených v napadnutom rozhodnutí a trvá na jeho správnosti, keďže je vecne totožné s prvostupňovým rozhodnutím. Žalovaná ďalej zopakovala svoje argumenty a opätovne poukázala najmä na skutočnosť, že žalobcova invalidita vznikla v čase, kedy bol nezaopatreným dieťaťom, pričom presný dátum vzniku invalidity nebol posudkovým lekárom na zisťovacej lekárskej prehliadke dňa 5. októbra 2015 určený, a preto dátum, odkedy bol priznaný invalidný dôchodok žalobcovi na základe tohto posudkového záveru o invalidite, bol určený v súlade s jeho žiadosťou o invalidný dôchodok zo dňa 5. októbra 2015 a v súlade s § 114 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, t.j. od 2. septembra 2012. Žalovaná zároveň uviedla, že jej generálny riaditeľ nikde v napadnutom rozhodnutí neuviedol, žeby deň 2. september 2012 bol dňom vzniku invalidity, ale predmetný deň je dňom priznania invalidného dôchodku. Presný dátum vzniku invalidity bol posudkovým lekárom určený až dňa 28. januára 2021, a to na základe žiadosti žalobcu, pričom v predmetnom oznámení posudkového lekára zároveň vyplýva, že v odbornom posudku o invalidite zo dňa 5. októbra 2015 bol dátum vzniku invalidity určený v súlade s § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Žalovaná taktiež dodala, že posúdenie zdravotného stavu a vyslovenie odborného záveru o tom, či invalidita vznikla a od akého dátumu, patrí do vecnej pôsobnosti posudkového lekára, ktorý zdravotný stav posúdi na základe predložených odborných lekárskeho nálezov, ako aj vlastného objektívneho vyšetrenia zdravotného stavu žalobcu.

15. Žalovaná opätovne zdôraznila skutočnosť, že zákon o sociálnom poistení nevyklučuje, aby nezaopatrené dieťa, ktoré je povinne alebo dobrovoľne dôchodkovo poistené, nemohlo byť poberateľom invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 tohto zákona, resp. neustanovuje, že nezaopatrenému dieťaťu môže vzniknúť nárok na invalidný dôchodok len podľa § 70 ods. 2 tohto zákona. Aby však nezaopatrenému dieťaťu mohol súčasne vzniknúť aj nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1, musí mať už v čase posudzovania zdravotného stavu aj status poistenca. Podľa žalovanej to znamená,

že ak fyzická osoba, ktorej invalidita vznikla podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, dodatočne doplatí poistné na dôchodkové poistenie podľa § 142 ods. 3 tohto zákona až po posúdení zdravotného stavu, nezíska späťne status poistenca na účely posúdenia invalidity aj podľa § 70 ods. 1 tohto zákona.

16. Žalovaná ďalej opätovne poukázala aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne rozsudok sp. zn. 7So/72/2016 zo dňa 28. februára 2018, ale napr. aj na rozsudok sp. zn. 1So/16/2016 zo dňa 27. júna 2017, v ktorom sa uvádza, že „Niet pochyb o tom, že zákon o sociálnom poistení v § 142 ods. 3 písm. d) umožňuje na účely budúcich dôchodkových nárokov zaplatať poistného na dôchodkové poistenie aj dodatočne za obdobie, počas ktorého sa fyzická osoba sústavne pripravovala na povolanie štúdiom na strednej škole. Nemožno však opomenúť fakt, že aj dôchodkové poistenie vychádza zo všeobecných princípov poistenia ako vzťahu medzi poistníkom a poisťovňou, v ktorom sa poisťovňa zaväzuje poskytnúť poistenému poistné plnenie pre prípad budúcej poistnej udalosti, o ktorej sa nevie, či a kedy nastane. Pri rešpektovaní tohto základného princípu poistenia je vylúčené, aby platne vzniklo poistenie po poistnej udalosti, teda po vzniku právneho dôvodu, na základe ktorého má poisťovňa plniť. Náhodnosť poistnej udalosti (v danom prípade vzniku invalidity), teda neistota, či vôbec nastane, je totiž v takomto prípade vylúčená. Dodatočné zaplatať poistného na dobrovoľné dôchodkové poistenie....., podľa názoru odvolacieho súdu nemohlo mať za následok u navrhovateľky späťne získanie statusu poistenca už ku dňu prvotného posúdenia jej invalidity,“

17. Žalovaná záverom vyjadrenia uviedla, že jej postup bol správny a dôvody napadnutého rozhodnutia majú podklad v zákonných ustanoveniach, na základe ktorých bolo rozhodnuté o nároku žalobcu na invalidný dôchodok a jeho výške správne. Vzhľadom na uvedené skutkové a právne dôvody žalovaná požiadala súd, aby podľa § 190 SSP správnu žalobu zamietol ako nedôvodnú.

18. Vo vyjadrení zo dňa 25.02.2022 žalobca opätovne poukázal na skutočnosť, že žalovanej z jej odbornej činnosti musí byť známy obsah troch právnych noriem upravených troma vzájomne prepojenými a vzájomne sa podporujúcimi ustanoveniami § 6 ods. 2 v spojení s ust. § 60 ods. 5 a ust. § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, pričom jej musí byť zrejmá aj ustálená judikatúra, z ktorej nepochybne plynie, že skutočnosti, o ktorých žalovaná bez právneho dôvodu usudzuje tak, že majú na skutkový prípad zaplatať poistného v súlade s uvedenými tromi ustanoveniami zákona o sociálnom poistení právny význam, tento právny význam v skutočnosti nemajú. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaná v danej veci hľadá oporu v rozhodnutiach, z ktorých obsahu zohľadňujúc aktuálnu judikatúru je zrejmé, že pri plynutí času a formovaní právneho názoru konajúcich súdov, došlo k ich nepochybnému prekonaniu, a to najmä z toho dôvodu, že následok dodatočného zaplatať poistného nevyplýva z výkladu zákona podporeného judikatúrou, ale vyplýva priamo zo znenia ustanovení zákona o sociálnom poistení.

19. Žalobca vo vyjadrení zároveň uviedol, že má vedomosť o ďalšom úspešnom prípade rozhodnutia v právne rovnakej veci, ako je vec prejedávaná v tomto skutkovom prípade, kedy Krajský súd v Košiciach svojim opäť právoplatným rozsudkom sp. zn. 1Sa/26/2019 konštatuje rovnaké právne závery ako tie, ktoré sú citované v žalobe samotnej. Žalobca dodal, že má dokonca vedomosť o tom, že samotná žalovaná cestou príslušnej organizačnej zložky nielenže nepodáva riadne opravné prostriedky proti rozsudkom prvostupňových súdov v právne rovnakých veciach, ale po konkrétnych námietkach poukazujúcich práve na prezentovaný právny názor vytvorený pri priamej aplikácii troch uvedených ustanovení zákona o sociálnom poistení do praxe, dochádza k opravám vydaných rozhodnutí samotným prvostupňovým orgánom v procese autoremedúry. Podľa žalobcu je preto skutočne na zváženie, či nie je zo strany konajúceho súdu priestor na aplikáciu ust. § 25 SSP v spojení s ust. čl. 5 CSP, keďže vyjadrenie žalovanej nemá vo vzťahu k trvajúceму skutkovému a právne mu stavu žiaden význam, a aj napriek tomu bol tento úkon vykonaný. Záverom vyjadrenia žalobca uviedol, že v ostatnom trvá na rozsahu a obsahu nim podanej žaloby.

20. K vyjadreniu žalobcu sa žalovaná písomne nevyjadřila.

IV.

Relevantné právne predpisy

21. Podľa § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak § 4 ods. 1 neustanovuje inak, výkon súdnictva prechádza od 1. júna 2023 z

krajských súdov na správne súde vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna 2023 daná právomoc správnych súdov, a to: z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave.

22. Podľa § 134 ods. 2 písm. d) SSP, správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. c), ak je žalobcom fyzická osoba.

23. Podľa § 6 písm. c) SSP, správne súde rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

24. Podľa § 6 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, poistenec podľa tohto zákona je na účely dôchodkového poistenia aj fyzická osoba, ktorá získala obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 2, 4 a 5.

25. Podľa § 60 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie podľa § 142 ods. 3, za ktoré bolo dodatočne zaplatené poistné na dôchodkové poistenie.

26. Podľa § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, poistné na dôchodkové poistenie sa môže zaplatiť aj dodatočne za obdobie, počas ktorého sa fyzická osoba sústavne pripravovala na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole po dovŕšení 16 rokov veku.

27. Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

28. Podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, fyzická osoba má nárok na invalidný dôchodok aj vtedy, ak sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Nárok na invalidný dôchodok tejto fyzickej osobe vzniká najskôr odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku. Nárok na invalidný dôchodok má aj fyzická osoba, ktorá sa stala invalidnou počas doktorandského štúdia v dennej forme, nedovŕšila 26 rokov veku a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

29. Podľa § 72 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity.
E.? F.

F. B. G. H. G.

I.?

V.

Právne posúdenie správneho súdu

30. Správny súd na úvod konštatuje, že žaloba bola pôvodne podaná na Krajský súd v Bratislave. Na základe zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol s účinnosťou od 01.06.2023 zriadený Správny súd v Bratislave, na ktorý prešiel z Krajského súdu v Bratislave výkon súdnictva vo všetkých veciach, v ktorých je daná právomoc správnych súdov, vrátane prejednáwanej veci.

31. Správny súd v Bratislave, teda ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa ustanovenia § 10 a § 13 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovanej a priebeh administratívneho konania, ktorý predchádzal jeho vydaniu, vychádzajúc zo stavu existujúceho v čase právoplatnosti druhostupňového rozhodnutia (§ 135 ods. 1 SSP), neviazaný rozsahom žaloby a dôvodmi žaloby fyzickej osoby v sociálnych veciach (§ 134 ods. 2 písm. d/ SSP, § 203 ods. 1 a 2 SSP), bez nariadenia pojednávania, za splnenia podmienok podľa ustanovenia § 137 ods. 4 SSP, a dospel k záveru, že žaloba je podaná dôvodne.

32. Predmetom prieskumu v tejto veci bola zákonnosť napadnutého, ako aj prvostupňového rozhodnutia žalovanej vo veci zamietnutia žiadosti žalobcu o zvýšenie invalidného dôchodku.

33. Zo skutkového stavu, tak ako bol ustálený pred správny súdom, vyplýva, že žalobcovi bol priznaný nárok na invalidný dôchodok rozhodnutím žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 23. októbra 2015 (rozhodnutím o invalidite), a to ako nezaopatrenému dieťaťu podľa ustanovenia § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Súčasťou rozhodnutia o invalidite bol posudkovým lekárom stanovený dátum vzniku invalidity na čas nezaopatrenosti dieťaťa. Presný dátum vzniku invalidity na deň 13.10.2011 bol určený posudkovým lekárom na základe žiadosti žalobcu oznámením posudkového lekára zo dňa 28.01.2021, č. XXXX-X/XXXX-B..

34. Dňa 16.03.2021 žalobca vykonal úkon dodatočného zaplatenia poistného, v súlade s ustanovením § 142 ods. 3 písm. d) zákona o sociálnom poistení, pričom špecifikoval obdobie, za ktoré uhradil poistné od 01.09.2010 do 31.08.2011 (12 mesiacov), teda za obdobie 1 roka po dovŕšení 16. roku veku (28.07.2010) a pred vznikom invalidity (13.10.2011), podľa vyššie uvedeného oznámenia posudkového lekára. Na základe tohto dodatočného zaplatenia poistného, žalobca požiadal žalovanú o priznanie nároku na invalidný dôchodok podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

35. Z prvostupňového rozhodnutia, potvrdeného napadnutým rozhodnutím, vyplýva, že žalovaná žiadosť žalobcu zamietla a uvedený skutkový stav vyhodnotila tak, že v čase vydania rozhodnutia o invalidite žalobca nebol poistencom a dodatočné zaplatenie poistného nezakladá späťne nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Takýto záver žalovaná odôvodnila tým, že nárok na invalidný dôchodok žalobcu vznikol v čase jeho nezaopatrenosti podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, a status poistenca nie je možné získať späťne, keďže podľa ustanovenia § 72 sa dostatočný počet rokov poistenia pre získanie nároku na invalidný dôchodok, podľa § 70 ods. 1, zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity.

36. Ako predmet sporu správny súd ustálil výklad ustanovení § 70 ods. 1, v spojení s ustanovením § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení. Konkrétne, či je možné aby osoba, ktorá už bola uznaná za invalidnú v čase keď bola nezaopatreným dieťaťom podľa ustanovenia § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, dodatočne získala status poistenca (dodatočným uhradením poistného podľa § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení) a nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

37. Ako ďalší predmet sporu správny súd ustálil otázku, aký vplyv má presný dátum určenia invalidity posudkovým lekárom na výklad vyššie uvedených ustanovení zákona o sociálnom poistení, v súvislosti s posúdením nároku na invalidný dôchodok nezaopatreného dieťaťa.

38. Čo sa týka výkladu ustanovení § 70 ods. 1, v spojení s ustanovením § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, správny súd sa v celom rozsahu stotožnil a argumentáciou žalobcu, ktorý odkazuje na judikatúru Najvyššieho súdu SR, potvrdenej aj aktuálnou judikatúrou Najvyššieho správneho súdu SR, ktorého právnym názorom je správny súd podľa ustanovenia § 469 SSP viazaný a s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

39. Správny súd uvádza, že konštatovanie žalovanej, podľa ktorého dodatočné zaplatenie poistného na dôchodkové poistenie podľa § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení nezakladá späťne status poistenca na účely posúdenia invalidity podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, nemá oporu v zákone. Zákon o sociálnom poistení, v ustanoveniach citovaných žalobcom v podanej správnej žalobe, naopak priamo počítá so späťným nadobudnutím statusu poistenca (§ 6 ods. 2, § 60 ods. 5 a § 142 ods. 3).

40. Podľa ustanovenia § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, zákon priamo počítá s možnosťou dodatočnej úhrady poistenia za obdobie (okrem iného), počas ktorého sa fyzická osoba sústavne pripravovala na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole po dovŕšení 16 rokov veku. Zároveň sa za poistenca, podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona o sociálnom poistení (v znení účinnom v čase rozhodovania žalovanej), na účely dôchodkového poistenia, považuje aj fyzická osoba, ktorá získala obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 2, 4 a 5. Podľa § 60 ods. 5 zákona o sociálnom poistení je pritom obdobím dôchodkového poistenia aj obdobie podľa § 142 ods. 3, za ktoré

bolo dodatočne zaplatené poistné na dôchodkové poistenie. Z uvedených ustanovení zákona je teda nepochybné, že dodatočné zaplatenie poistného na dôchodkové poistenie podľa § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, status poistenca zakladá, a to aj spätne, k obdobiu po dovŕšení 16. roku veku.

41. Zákon o sociálnom poistení následne v ustanovení § 70 ods. 1 spomína, ako jednu z podmienok nároku na invalidný dôchodok, získanie počtu rokov dôchodkového poistenia, s odkazom na ustanovenie § 72. Tým, že v ustanovení § 72 nie je obdobie dôchodkového poistenia, získané dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 3 (v spojení s ustanovením § 60 ods. 5 zákona o sociálnom poistení), nijak vylúčené, je rovnako nepochybné, že dodatočné zaplatenie poistného na dôchodkové poistenie podľa § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, zakladá spätne status poistenca aj za účelom posúdenia nároku na invalidný dôchodok.

42. Na základe uvedené je teda možné v tejto veci sporný výklad ustanovení § 70 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, uzavrieť tak, že poistné na dôchodkové poistenie, za účelom dodatočného získania potrebného obdobia dôchodkového poistenia pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, môže byť zaplatené aj dodatočne, a to za obdobie, počas ktorého sa fyzická osoba sústavne pripravovala na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole, po dovŕšení 16. roku veku.

43. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, na ktorú poukazuje žalovaná, ak by dotknutá osoba už nadobudla nárok na invalidný dôchodok podľa ustanovenia § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, ktorý je podmienený statusom nezaopatreného dieťaťa (§ 9 zákona o sociálnom poistení). Ani takáto osoba nie je vylúčená z oprávnenia dodatočne zaplatiť poistné na dôchodkové poistenie, za účelom dodatočného získania potrebného obdobia dôchodkového poistenia podľa § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení. Toto ustanovenie totiž vymedzuje obdobie, za ktoré je možné dodatočne uhradiť poistné na dôchodkové poistenie, výlučne sústavnou prípravou na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole po dovŕšení 16 rokov veku, pričom status nezaopatreného dieťaťa nijak nespomína.

44. Žalovaná zrejme odvíja svoj právny názor od ustanovenia § 72 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého sa počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity. Ustanovenie § 72 ods. 2 zákona o sociálnom poistení však v žiadnom prípade nelimituje časový úsek, kedy bola žalovaná oprávnená zisťovať počet rokov dôchodkového poistenia. Toto ustanovenie akurát určuje dobu, ktorá je relevantná pre posúdenie splnenia dostatočného počtu rokov dôchodkového poistenia. Dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení je celkom nepochybne možné získať potrebné obdobie dôchodkového poistenia, a to aj spätne k obdobiu po dovŕšení 16. roku veku a pred vznikom invalidity. V čase rozhodovania o žiadosti o priznanie nároku na invalidný dôchodok mala teda žalovaná podľa § 72 ods. 2 zákona o sociálnom poistení akurát zistiť, či sa toto dodatočné zaplatenie poistného vzťahuje na dobu pred vznikom invalidity (po dovŕšení 16. roku veku).

45. S uvedeným záverom správneho súdu priamo súvisí aj ďalšia sporná otázka v tejto veci, aký vplyv má presný dátum určenia invalidity posudkovým lekárom v súvislosti s posúdením nároku na invalidný dôchodok nezaopatreného dieťaťa.

46. Zákon o sociálnom poistení v ustanovení § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení špecificky určuje, že poistné na dôchodkové poistenie si je možné dodatočne zaplatiť až za obdobie od dosiahnutia 16. roku veku. Na základe tejto skutočnosti je teda zrejme, že dôchodkové poistenie nie je možné nadobudnúť pred dosiahnutím 16. roku veku, a preto v tomto období neprichádza do úvahy ani vznik nároku na invalidný dôchodok podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, ktorý je získaním príslušného počtu rokov dôchodkového poistenia podmienený.

47. Nárok na invalidný dôchodok podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je naopak možné nadobudnúť výlučne po dovŕšení 16. roku veku, a to aj dodatočne, kedy v zmysle ustanovenia § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení nič nebráni dotknutej osobe dodatočne si zaplatiť poistné na dôchodkové poistenie a dodatočne nadobudnúť potrebný počet rokov dôchodkového poistenia (samozrejme za splnenia podmienky vyplývajúcej z ustanovenia § 72 ods. 2 zákona o sociálnom

poistení, že dodatočne uhradené poistné bolo za potrebný počet rokov poistenia po dovŕšení 16. roku veku a pred samotným vznikom invalidity).

48. Z uvedených ustanovení zákona o sociálnom poistení je teda zrejmé, že pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok nezaopatreného dieťaťa podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, je presný dátum určenia invalidity posudkovým lekárom rozhodujúci. Iba na základe presne určeného dátumu vzniku invalidity je totiž možné posúdiť, či dotknutá osoba mohla vôbec teoreticky splniť podmienku získania dostatočného počtu rokov poistenia pred vznikom invalidity (§72), aby splnila podmienku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, a to aj dodatočným zaplatením poistného na dôchodkové poistenie (§ 142 ods. 3).

49. Tento záver vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR z 27. januára 2010, sp. zn. 9So/127/2009, podľa ktorého: „Pre nové rozhodnutie odporkyne vo veci dôchodkovej dávky je potrebné, aby bol určený presný deň vzniku invalidity, čo môže určiť na základe podkladov iba príslušný posudkový orgán a následne musí odporkyňa skúmať, či dodatočne zaplatené poistné navrhovateľom má vplyv na priznanie invalidného dôchodku, teda, či bolo poistné zaplatené za obdobie pred vznikom invalidity alebo až po tomto dni. Následne bude potom môcť rozhodnúť o tom, či navrhovateľovi patrí invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 alebo § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení a či jeho výška bola správne určená podľa § 73 ods. 2 alebo podľa § 73ods. 3 zákona o sociálnom poistení.“

50. Vyššie uvedený výklad príslušných ustanovení zákona teda vychádza z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, pričom závery uvedené v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 28. februára 2018, sp. zn. 7So/72/2016, na ktorý sa odvoláva žalovaná, boli prekonané novšou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR (Rozsudok z 26.06.2019, sp. zn. 9Sk/18/2018), ako aj Najvyššieho správneho súdu SR, napr. v rozsudku z 28.02.2024, sp. zn. 7Ssk/24/2023.

51. Ak teda žalovaná žiadosť žalobcu o priznanie nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení zamietla a skutkový stav v tejto veci vyhodnotila tak, že napriek dodatočnému zaplateniu poistného žalobca nenadobudol status poistenca spätne 1 rok pred vznikom invalidity, postupovala v rozpore s vyššie uvedeným výkladom príslušných ustanovení zákona.

52. Správne mu súdu neušla nezrovnalosť v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, kde žalovaná na strane 2 uvádza, že presný dátum vzniku invalidity nebol posudkovým lekárom pri rozhodovaní o invalidite určený, resp. bol určený na neurčitý čas nezaopatrenosti. V rozhodnutí o invalidite bol síce dátum vzniku invalidity skutočne stanovený na obdobie nezaopatrenosti dieťaťa, žalovaná však v napadnutom rozhodnutí úplne odignorovala oznámenie posudkového lekára, ktoré žalobca predložil spolu so žiadosťou o priznanie nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, v ktorom posudkový lekár určil presný dátum vzniku invalidity 13.10.2011.

53. Žalovaná mala teda pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia o žiadosti žalobcu o priznanie nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, vychádzať z uvedeného presne určeného dátumu vzniku invalidity, a nie z neurčitého obdobia nezaopatrenosti dieťaťa, uvedeného v rozhodnutí o invalidite. Tak ako to uvádza samotná žalovaná vo svojom vyjadrení k podanej správnej žalobe, dátum vzniku invalidity v rozhodnutí o invalidite bol stanovený za účelom posúdenia vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. V takom prípade skutočne postačuje určiť dátum vzniku invalidity tak, ako je to uvedené v rozhodnutí o invalidite, teda na dobu nezaopatrenosti dieťaťa. Predmetom prvostupňového, ako aj napadnutého rozhodnutia je však posúdenie vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, kde je presný dátum vzniku invalidity rozhodujúci (viď argumentáciu vyššie). Žalovaná teda nepostupovala správne, keď presný dátum vzniku invalidity 13.10.2011, dodatočne určeného posudkovým lekárom, pri svojom rozhodovaní nijak nezohľadnila.

54. Na základe uvedených skutočností teda správny súd prisvedčil argumentácii žalobcu, týkajúcej sa nezákonnosti napadnutého, ako aj prvostupňového rozhodnutia, a to v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia, spočívajúceho v nesprávnej interpretácii a aplikácii ustanovení zákona o sociálnom poistení (predovšetkým § 6 ods. 2, § 60 ods. 5, § 70 ods. 1 a 2, § 72 a § 142 ods. 3). Priamym dôsledkom nesprávneho právneho posúdenia bolo nezákonné zamietnutie žiadosti žalobcu o priznanie nároku na invalidný dôchodok podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

55. Napadnuté, ako aj prvostupňové rozhodnutie žalovanej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a teda trpí vadou podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. c) SSP, na základe čoho správny súd napadnuté rozhodnutie ako nezákonné zrušil a vec vrátil druhostupňovému orgánu žalovaného na ďalšie konanie.

56. Správny súd napriek návrhu žalobcu nepovažoval za potrebné zrušiť aj prvostupňové rozhodnutie podľa ustanovenia § 191 ods. 3 písm. a) SSP, nakoľko druhostupňový orgán žalovanej disponuje všetkými právomocami potrebnými na vydanie nového rozhodnutia, ktoré bude po odstránení väd v zmysle vyššie uvedených skutočností v súlade so zákonom. Žalobca navyše už skôr v tejto veci vyčerpal riadne opravné prostriedky, ktoré mal vo vzťahu k žalovanej k dispozícii, a preto vydanie nového rozhodnutia priamo orgánom druhého stupňa žalovanej sa v tejto situácii javí ako efektívne a hospodárne.

57. V ďalšom konaní orgán verejnej správy druhého stupňa opätovne posúdi nárok žalobcu na priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, pričom bude postupovať podľa právneho názoru správneho súdu tak, že na základe dodatočného zaplatenia poistného za obdobie po dovŕšení 16. roku veku a 1 roka spätne pred vznikom invalidity, nárok na priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení žalobcovi prizná.

58. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa ustanovenia § 167 ods. 1 SSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v celom rozsahu, priznal voči žalovanej právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd samostatným uznesením.

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie správneho súdu (§ 438 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu (§ 443 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť sa podáva na správnom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je zachovaná, ak počas nej bola kasačná sťažnosť podaná na kasačnom súde (§ 444 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania (ktorému správne súdu je určená, kto ju robí, ktorej veci sa týka a čo ňou sleduje, podpis) uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej ako „sťažnostné body“), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom

spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správny súd (§ 440 SSP).

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, a) ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, b) ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správny súd, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, c) ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu (§ 439 ods. 3 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ si môže v konaní o kasačnej sťažnosti zvoliť na zastupovanie advokáta alebo sa obrátiť na Centrum právnej pomoci (§ 26 ods. 2 v spojení s § 449 SSP).